

پوتین از چین چه می خواهد؟

سید محمد کاظم سجادپور
تحلیلگر مسائل بین الملل

ولادیمیر پوتین، رئیس جمهوری روسیه در ۱۷ اکتبر ۲۰۲۳ (۱۴۰۲/۷/۲۴) وارد پکن شد و ضمن شرکت در سومین اجلاس مجمع کمربند - جاده دیدار مهمی با شی رهبر چین داشت. چگونه می توان سفر پوتین به پکن را تجزیه و تحلیل کرد؟ در پاسخ سه بعد سبلیک یا نمادین، کار کراتیک یا شخصیت محوری و استراتژیک و اثر محوری این سفر را باید مورد مذاقه قرار داد و روشن ساخت، روابط چین و روسیه، صرفاً موضوعی دو جانبه نبوده و ابعاد بین المللی اثر گذار و سرنوشت سازی داشته و دارد. سفر پوتین به پکن، از روابط نمادین برخوردار است. دور اول مربوط به شخص او و حکم بازداشت دیوان کیفری بین المللی علیه اوست. در پی حمله روسیه به اوکراین، علاوه بر ابعاد نظامی و نبرد سنگین غرب و روسیه، کارزاری حقوقی و چندلایه توسط مجموعه ای از دولت ها و نهادهای غربی علیه روسیه و شخص پوتین راه افتاده و برخی در مسیر حقوقی و قضایی و به صدور بیانیه ها و احکام اولیه منجر شده که از جمله آنها پرونده هایی به دیوان کیفری بین المللی است. صدور حکم بازداشت توسط دادستان دیوان کیفری بین المللی به مانع سفر او به اجلاس سران کشورهای عضو بریکس که از مهم ترین اجلاس های این نهاد بود، گردید. اما این سفر به خاطر عدم عضویت چین در آن دادگاه، از نظر نمادین و جهانی بودن ممنوعیت سفر پوتین را مورد چالش قرار داد. البته پوتین بعد از چند صدور حکم در محدوده فضای شورای سابق به فرقیزستان سفر کرده بود، اما پوشش و گستردگی این سفر متفاوت بود. دومین بعد نمادین سفر، چین محور بوده که آن برگزاری سومین مجمع کمربند - جاده است. ابتکار کمربند - جاده خود تبدیل به واقعیتی در روابط بین المللی و باعث شده که چندین پروژه و طرح وار ه مقابل از طرف غرب و عمدتاً آمریکا در مقابله با ابتکار کمربند جاده دنبال شود. اما چین در کنار ابعاد عملیاتی کمربند - جاده با راه اندازی مجمع مربوط به آن، بعد نهادسازی مفهومی و سیاسی آن را دنبال می کند. هر چند که تعداد رهبران کشورهای مختلف جهان در این مجمع نسبت به او دور قبلی کمتر بودند، اما جنبه نمادین آن پکن زیر چتر کمربند جاده، می تواند کانونی برای تعاملات بین المللی باشد. حائز اهمیت است، اما از نظر کار کراتیک، دوشخص و شخصیت های کانون این سفر قرار گرفتند. شی و پوتین و آنچه در این میان حائز اهمیت است نه فقط روابط دو جانبه دو کشور چین و روسیه، بلکه پیوندهای شخصی میان آن دو است. نحوه خطاب کردن یکدیگر و زبان بدن که عمیقاً در سیاست مهم است نشانگر عمق یافتن روابط شخصی بین آن دو است و جالب آنکه هر دو امواج و پیامدهای مسائل مربوط به سیاست داخلی را پشت سر گذاشته و نسبت به گذشته از موقعیت بهتری در مجموع و منظومه سیاسی خود برخوردارند. از نظر اقتدار شی، بعد از مانو قرار گرفته و پوتین، چالش های مهمی مربوط به جنگ اوکراین را پشت سر گذاشته است. ناظران تحولات روسیه، نحوه حضور او در اجلاس مهم سوچی باشگاه والدی در اول اکتبر را نسبت به گذشته، را دلیلی بر استحکام داخلی نسبی او قلمداد می کنند. اما آنچه بیش از جنبه های نمادین و شخصیت محوری حائز اهمیت است، تعمیق روابط دو جانبه چین و روسیه می آید. استراتژیک بین المللی آن روابط است. بی تردید جنگ اوکراین نقطه عطفی در این چشم انداز است. این جنگ باعث تغییر و دگرگونی در مناسبات اقتصادی روسیه با اروپا و به دنبال آن از این حجم مبادلات چین و روسیه مخصوصاً در حوزه انرژی شد. حجم مبادلات در کشور حدود ۲۰۰ میلیارد دلار تخمین زده می شود و به یک تغییر، چین از تحریم انرژی روسیه سود برده و می برد و به نوعی وابستگی روسیه به درآمد ناشی از صادرات انرژی به چین انجامیده است. چین همچنین بر مناطق شرقی و حوزه سیبری روسیه، سرمایه گذاری های کلانی انجام داده و در دیدگاه برخی از کارشناسان از دل مشغولی روسیه در حوزه غرب جغرافیایی خود، یعنی اوکراین، بهره برداری کرده است. یکی از تحلیلگران با سابقه امور شوروی و روسیه در مجموعه اداری و سیاسی ایالات متحده، بر این باور است که حجم بالای حضور چین در منطقه شرقی و سیبری روسیه به حدی است که واکنش مسئولین و مقامات محلی در این مناطق از روسیه را برانگیخته است. هر چه هست در این روابط دو جانبه، چین در موقعیت برتری قرار داشته و این مناسبات دو جانبه، در تنظیم روابط بین المللی خود بهره برداری می کند. روابط پکن و مسکو، بدون چالش هم نیست، پکن در قضیه اوکراین، با چالش های گوناگونی از نظر استراتژیک روبرو است. پکن بی تردید، نمی خواهد که روسیه شکست بخورد. شکست روسیه در اوکراین برای چین، به معنای تثبیت موقعیت و کسب برتری غرب و آمریکا است. در عین حال، پژوهشگران چینی از اینکه قدرت نظامی و امنیت آن به چالش کشیده، با پرسش های گوناگونی روبرو هستند. چین همچنین از به کار بردن زبان هسته ای و تهدید هسته ای، توسط برخی از محافل روسی در جنگ اوکراین نه فقط خرسند نیست، بلکه موضع دارد. عدم استفاده از سلاح های هسته ای خط قرمز پکن است. فراتر از این نکات، چین، در عین تعمیم رابطه با مسکو و (اشتراک برخی از دیدگاه ها با روسیه در مورد آمریکا، شیوه مقابله روس ها در قبال واشنگتن را در پیش نگرفته و به فاصله کوتاهی از دیدار پوتین، شی وزیر خارجه خود را به دیدار بایدن در کاخ سفید فرستاد و تا زمینه دیدار او با رئیس جمهوری آمریکا، در حاشیه اجلاس سران آپک در کالیفرنیا فراهم کند. هر چه هست مثلث آمریکا، چین و روسیه در مناسبات بین المللی، پویا و سرنوشت ساز است.

علی اکبر خدایی، دبیر کل اتحادیه آبریان ایران در گفت و گو با «آرمان ملی»:

دولت ها همه پارانه هارا به دام و طیور اختصاص داده اند

می توانستیم در نقطه بهتری در زمینه آبریان قرار داشته باشیم

صنعت آبریان از ابتدا خود را در شرایط رقابت جهانی قرار داد

«آرمان ملی» - احسان انصاری: صید و آبریز پروری در قرن بیستم و یکم، نقش فزاینده ای در تامین امنیت غذایی جهان پیدا کرده است. افزایش این سهم در گرو تغییرات و دگرگونی در سیاست ها، مدیریت، نوآوری و سرمایه گذاری بیشتر برای دستیابی به پایداری عادلانه صید و آبریز پروری در جهان است. سرانه مصرف آبریان در سطح جهان با رشد سالانه ۴/۱ درصدی از ۹ کیلوگرم در سال ۱۹۶۱ به ۲۰/۵ کیلوگرم در سال ۲۰۱۹ رسیده است. داده های اولیه برای سال ۲۰۲۰ به اندکی کاهش (۲۰/۲ کیلوگرم) اشاره دارد. در دهه های اخیر مصرف سرانه جهانی آبریان به شدت تحت تاثیر افزایش عرضه، تغییر ترجیحات مصرف کننده، پیشرفت های تکنولوژی و خصوصاً رشد در آمد خانوارها قرار داشته است. «آرمان ملی» برای تحلیل و بررسی وضعیت صنعت آبریان کشور با دکتر علی اکبر خدایی، دبیر کل اتحادیه تجارت و تولید آبریان ایران گفت و گو کرده که در ادامه حاصل این گفت و گو را می خوانید.

صنعت شیلات کشور در شرایط کنونی با چه فرصت ها و چالش هایی مواجه است و آیا با توجه به ظرفیت های موجود در کشور در نقطه مطلوب قرار دارد؟

در سال ۵۷ که انقلاب اسلامی به پیروزی رسید آمار صید و صیادی و وضعیت آبریان نسبت به آماری که امروز وجود دارد رقم بسیار پایینی بود. در آن مقطع زمانی در حدود ۳۰ هزار تن تولید آبری پروری کشور بود که این وضعیت امروز به حدود ۶۰۰ هزار تن رسیده است. در مقطع پیروزی انقلاب اسلامی در ایران میزان مصرف ماهی در ایران در حدود یک کیلوگرم بوده در حالی که در شرایط کنونی در حدود ۱۳ کیلوگرم است. در آن مقطع زمانی میزان مصرف سرانه جهانی ۱۰ کیلوگرم بوده که امروز حدود ۲۳ کیلوگرم است. در واقع ما در طول دهه های گذشته از میزان ۱۰ درصد مصرف سرانه امروز به نصف مصرف سرانه جهانی رسیده ایم. ما هنوز با مصرف سرانه جهان فاصله داریم اما هنگامی که به پشت سر خود نگاه می کنیم متوجه می شویم که راه زیادی را طی کرده ایم و رشد خوبی به دست آورده ایم. در زمینه تولید خاویار و میگو در گذشته ما چنین صنعتی در کشور نداشتیم در حالی که امروز رشد ما در این زمینه از میانگین جهانی بیشتر بوده است. در گذشته ۷۰ درصد آبریان مصرفی جهان صید بود و ۳۰ درصد به صورت پرورشی بود که در شرایط کنونی این میزان در حدود ۵۰ درصد در مقابل ۵۰ درصد شده است که دلیل اصلی آن نیز کمبود ذخایر بوده است. در واقع رشد آبری پروری ما نسبت به میانگین جهانی در حدود دو برابر بوده است. دلیل این موضوع نیز این است که ما در این زمینه عقب ماندگی زیادی داشتیم. در شرایط کنونی ما در حوزه میگو در رتبه ۱۲ و در قزل آلا در آب شیرین در رتبه اول جهان قرار داریم. این مسائل نشان می دهد که ما در این زمینه با رشد مواجه بوده ایم و اگر این پیشرفت ها را نادیده بگیریم بی انصافی کرده ایم. با این وجود اگر از خود بپرسیم که آیا می توانستیم شرایطی بهتری داشته باشیم قطعاً جواب مثبت است و ظرفیت این را داشته ایم که از این بهتر باشیم.

رشدی که در این زمینه صورت گرفته شامل صادرات می شود و یا مصرف داخلی؟

شامل هر دو مورد می شود. صادرات زمانی انجام می شود که محصولی مطابق با نیازهای بازار تولید شده باشد. خوشبختانه این اتفاق در کشور رخ داده است. هنگامی مصرف سرانه مردم از یک کیلو به ۱۳ کیلو رسیده نشان می دهد که میزان مصرف مردم رشد داشته است. در زمینه صادرات نیز میزان صادرات ما از ۱۰ هزار تن به ۱۸۹ هزار تن در سال ۱۴۰۱ رسیده است.

چرا مصرف ماهی و میگو از سید خانوار ایرانی اگر نگوئیم حذف بلکه کم رنگ شده است؟

این موضوع به فرهنگ مصرف باز می گردد. البته آمارهای کلی نشان می دهد که روند مصرف آبریان توسط مردم همراه با سیر صعودی بوده است. با این وجود اگر نقشه جغرافیایی کشور را در نظر بگیریم متوجه می شویم که مناطق ساحلی در جنوب و شمال کشور که مردم در گذشته تاکنون ماهی خور بوده اند همچنان باالاست. در شرایط کنونی ژاین به مصرف سرانه ۷۰ کیلو ماهی

بالاترین میزان مصرف را در بین کشورهای جهان دارد. این در حالی است که در جزیره قشم نیز به تنهایی میزان مصرف ماهی در حدود ۷۰ کیلو است.

مصرف زیاد ماهی در مناطق ساحلی طبیعی رخ نظر می رسد. چرا این اتفاق در همه نقاط کشور رخ داده است؟

به هر حال با افزایش جمعیت میزان مصرف ماهی نیز دچار تغییر شده است. در شهرهای مرکزی مانند تهران، شیراز، اصفهان و مشهد به دلیل دسترسی و امکانات فرآوری میزان مصرف ماهی تقریباً خوب است. با این وجود در بقیه مناطق کشور شرایط به این صورت نیست و ما در این زمینه با ضعف مواجه هستیم. به عنوان مثال میزان مصرف ماهی در استان یزد نیز یک کیلوگرم است.

چرا در این زمینه ضعف وجود دارد؟

برای بررسی ضعف های موجود در این زمینه باید به سه دلیل عمده اشاره کرد. نخست اینکه موضوع قیمت در این زمینه تعیین کننده است. برخی بر این باور هستند که ماهی و میگو غذای لوکس و گران قیمت است و به همین دلیل از آن استفاده نمی کنند. دومین دلیل عدم آشنایی مردم با فرهنگ استفاده از ماهی بوده است. به هر حال باید بپذیریم که مناطق مرکزی کشور در گذشته کمتر ماهی مصرف می کرده اند و این فرهنگ در شرایط کنونی نیز وجود دارد. سومین دلیل نیز عدم آشنایی خانواده ها به خصوص زنان با نحوه طبخ و پخت ماهی و میگو بوده است. به عنوان مثال در مناطق جنوبی کشور غذاهای متنوعی مانند خورش یا غذاهای ترکیبی با ماهی پخته می شود. این در حالی است که در شهرهای مرکزی مانند تهران اغلب با ماهی را سرخ و یا کبابی می کنند. نکته دیگری که در این زمینه وجود دارد در دسترس بودن ماهی با کیفیت و اندازه مناسب در اختیار خانواده ها است. در شرایط کنونی در فروشگاه های بزرگ و زنجیره ای لاین های مخصوصی برای آبریان در نظر گرفته شده که دارای تنوع خوبی در بسته بندی هستند. در واقع شرایط تغییر کرده و مانند گذشته نیست. در واقع یکی از دلایل افزایش سرانه مصرف آبریان در کشور همین مسائل بوده است. البته نباید واقعیت را نادیده گرفت که مردم ایران بیشتر علاقه به مصرف گوشت قرمز و مرغ دارند. به همین دلیل این وظیفه ما در اتحادیه آبریان ایران و سایر نهادهای مربوطه است که در این زمینه فعالیت بیشتری انجام بدهند.

آیا ذائقه مردم تغییر کرده که بیشتر به سمت گوشت قرمز و مرغ تمایل دارند؟

واقعیت این است که مردم ایران مردمی ماهی خور به شمار نمی روند و این موضوع از گذشته تاکنون وجود داشته است. شرایط به شکلی نبوده که مردم ایران در گذشته ماهی زیاد مصرف می کرده اند اما امروزه این اتفاق رخ نمی دهد. به عنوان مثال در اشعار و داستان های گذشتگان ما درباره ماهی کم صحبت شده در حالی که درباره شکار دام و طیور مطالب زیادی وجود دارد. تنها در مناطق ساحلی کشور توجه بیشتری به مصرف ماهی می شده است. به همین دلیل نمی توان عنوان کرد که ما در گذشته ماهی خور بوده ایم اما امروز به هر دلیلی ذائقه مردم تغییر کرده است.

دستاوردهای با پروژه های روحانی!

چهار رسانه های همسومهمه واقعت در خصوص طرح هایی که در کردستان افتتاح شده است را به مردم نمی گویند؟! یکی از طرح های افتتاح شده توسط رئیس جمهور فرودگاه سقز بود. این فرودگاه به مساحت ۲۲۰ هکتار، دارای باند پرواز به طول ۲ هزار و ۹۳۰ متر، تاکسی وی به طول ۴۵۰ متر، ایرون به مساحت ۲ هزار و ۵۰۰ متر مربع، مسیر دسترسی به فرودگاه به طول ۴۵۰ متر است. همچنین ساختمان ترمینال فرودگاه به مساحت ۲ هزار و ۲۹۸ متر مربع، شامل سالن انتظار و ترازیت است، ساختمان جانبی هم به مساحت ۳۳۰ متر مربع احداث شده است. مطالعات ساخت این فرودگاه از سال ۱۳۷۵ آغاز و عملیات ساخت آن در سال ۱۳۸۴ شروع گردید. در نهایت فاز نخست آن در تاریخ ۳۰ تیرماه ۱۴۰۰ مصادف با روز عید قربان و با حضور مسئولان شرکت فرودگاه ها و ناوبری هوایی کشور و استاندار کردستان در دولت دوازدهم شروع به فعالیت کرد و همزمان اولین پرواز آزمایشی فلایت چک شرکت فرودگاه ها و ناوبری نیز در این فرودگاه به زمین نشست. به گفته نماینده سقز و بانه مواردی مانند تکمیل دیوار پیرامونی، ساختمان نگهبانی و تکمیل ترمینال و استخدام بخشی از پرسنل محقق نشده بود. این فرودگاه توسط سید ابراهیم رئیسی افتتاح شد. یکی دیگر از طرح های افتتاح شده در سفر رئیس جمهور سد رمشت امیرآباد کامیاران بود، تاج سد امیرآباد - رمشت به ارتفاع ۳۰ متر و از جنس همگن است که پس از ابرگیری حدود ۱۱ میلیون و ۲۰۰ هزار مترمکعب آب راپشت خود ذخیره می کند. این سد بعد از ۲ سال کاوشان و زویپه سومین سد احداثی در شهرستان کامیاران است که پس از ابرگیری به حدود یک هزار و ۱۵۰ هکتار از اراضی بایاب خود راحث پوشش قرار می دهد. سد مذکور با حضور وزیر کشور دولت سیزدهم افتتاح شد. بنا به گفته مدیرعامل شرکت آب منطقه ای کردستان در دی ماه ۱۳۹۹ سد مذکور در آن تاریخ ۹۶ درصد پیشرفت فیزیکی داشته است. وی در این باره، اظهار کرد: کار شبکه تمام شده و با بهره برداری از سد رمشت ۵۶۰ هکتار از اراضی کشاورزی پایین دست این سد تحت پوشش قرار می گیرد. گفتنی است در آن تاریخ در اثر تحولات بین المللی فروش نفت به شدت کاهش یافت و در اثر کاهش بودجه عمرانی کار تکمیل برخی پروژه ها با تاخیر مواجه شد. یکی دیگر از پروژه های بزرگ افتتاح شده در سفر ریاست جمهوری، طرح راه آهن همدان - کردستان بود. حسام الدین آشنا مشاور اسبق رئیس جمهور دولت تدبیر و امید در این رابطه در صفحه توئیتر خود نوشت: عملیات اجرایی راه آهن همدان - سنندج به طول ۱۵۱ کی. م از سال ۹۶ آغاز و تا مهرماه سال ۱۴۰۰ نیز ۱۴۴ کی. م آن تحویل شد. دولت جدید موظف بود ۷ کی. م باقیمانده را تا پایان آذر ۱۴۰۰ تکمیل و بهره برداری از کل پروژه را تا پایان سال آغاز کند. از ۲ سال تاخیر و ۱۹۰۰ میلیارد تومان اضافه پرداخت، گلابی نیست.

سد چراغ ویس

هر چند بسیاری خبرگزاری ها نوشتند: «افتتاح سد چراغ ویس در دولت رئیسی»، اما همان گونه که حسن روحانی رئیس جمهور دولت دوازدهم در واپسین روزهای دولت قبل اعلام کرد «سد چراغ ویس به زودی افتتاح می شود» عملیات این سد در مراحل انتهایی قرار داشت و مقرر بود در ماه های ابتدایی دولت سیزدهم افتتاح گردد که پس از ۲ سال بالاخره افتتاح شد. سد چراغ ویس با هسته رسی در فاصله ۱۷ کیلومتری جنوب غربی شهرستان سقز واقع شده است.

دوبار افتتاح

شهرک صنعتی سنندج از ۴ جمله دیگر طرح های در نظر گرفته شده برای افتتاح در این سفر بود. این شهرک در ۲۴ هزار تعریف شده است که مساحت فاز نخست آن ۷۵ هکتار و فاز دوم هم ۱۳۰ هکتار است. این شهرک صنعتی در سال ۱۳۹۹ افتتاح شد. خبرگزاری تسنیم در آن تاریخ به نقل از احمد خسروی، مدیرعامل شرکت شهرک های صنعتی استان کردستان نوشت بود: افتتاح شهرک صنعتی سنندج از آرزوهای دیرینه مردم استان بوده و اکنون به جمع مراکز و دستگاه های اقتصادی مرکز استان می پیوندد. اسماعیل زارعی کوشا استاندار کردستان از سد سیازاخ نیز به عنوان یکی دیگر از پروژه های مهمی یاد کرد که در این سفر افتتاح و آماده بهره برداری می شود. سد مخزنی سیازاخ در استان کردستان و در ۷ کیلومتری جنوب دیواندره و ۹۵ کیلومتری شمال شهر سنندج بر روی رودخانه قزل اوزن واقع شده است. سد سیازاخ از نوع خاکی سنگریزه ای با هسته رسی و ارتفاع آن از بستر ۷۴ متر است. گنجایش این سد ۲۶۰ میلیون مترمکعب است. مدیر منابع آب دیواندره در سال ۱۳۹۹ گفته بود: سد سیازاخ هم اکنون ۸۰ درصد پیشرفت فیزیکی داشته است و برای تکمیل آن تنها به ۹۷ میلیارد تومان نیاز است. با توجه به احتمال ابرگیری کامل سد سیازاخ تا حجم ۲۳۰ میلیون مترمکعب در سال ۹۹. جاده ارتباطی روستاهای گله سور و شیخ حیدر به زیر آب خواهد رفت و سایت جدید باید هر چه سریعتر در اسرع وقت به بهره برداری برسد. برخی دیگر از طرح های آب رسانی نیز تا حد زیادی در دولت قبل پیشرفت کرده بود. در این سفر همچنین به افتتاح ۵۸۰ واحد مسکونی اشاره شده که جزئیات و چند و چون آن چندان مشخص نیست.

در زمینه پروتئین حیوانی نیز ما صادر کننده نیستیم و هیچ کدام از بخش های گوشت قرمز و مرغ ما در شرایطی قرار ندارد که آن را به کشورهای دیگر صادر کنیم و تنها در بخش آبریان است که این اتفاق رخ داده است. دلیل این موضوع نیز این است که ما از ابتدا خود را در شرایط رقابت با کشورهای مختلف جهان قرار دادیم و به همین دلیل همواره تلاش کردیم استانداردهای جهانی را رعایت کنیم

کشورهایی مانند ژاپن که دارای بیشترین میزان مصرف سرانه ماهی هستند در زمینه سیاست گذاری های حاکمیتی دارای برنامه و استراتژی بوده اند. شرایط ما در این زمینه به چه صورت بوده است؟ آیا دولت هایی که پس از انقلاب روی کار آمدند توجه ویژه به تغییر فرهنگ مصرف مردم در زمینه استفاده از آبریان داشته اند؟

بدون تردید یکی از مهم ترین نقاط ضعف ما در این زمینه بوده است. در دهه های گذشته و حتی در قبل از انقلاب ما با چالش عدم سیاست گذاری مناسب در این زمینه مواجه بوده ایم. به طور کلی همه دولت ها هر چه یارانه داشته اند به دام و طیور اختصاص داده اند. در واقع در حوزه تامین پروتئین حیوانی مسئولان و مردم همواره به دنبال این بودند که در زمینه گوشت قرمز و مرغ نیازهای آنها تامین شود. هنگامی که مردم و مسئولان در یک ائتلاف نا نوشته بیشتر ذغدغه گوشت قرمز و مرغ دارند به صورت طبیعی مساله مصرف آبریان در این زمینه بیابان می شود. این در حالی است که ما در مناطق ساحلی جنوبی و شمالی و همچنین در پست سدها ظرفیت خیلی خوبی برای پرورش ماهی داشته و داریم. در این زمینه به دلیل غفلتی که صورت گرفت هیچ تلاشی برای تولید آبریان در کشور صورت نگرفت می توانم عنوان کنم ناخوسته بزرگ ترین خدمت به صنعت آبری پروری کشور اتفاق افتاد. این صنعت به جای اینکه مانند صنعت خودروی کشور مورد حمایت بی برنامه دولت ها قرار بگیرد توانست رشد قابل توجهی در این زمینه بیابد. این در حالی است که صنعت خودرو که مورد حمایت نیز بوده نتوانست با کشورهای دیگر در رقابت باشد. در زمینه پروتئین حیوانی نیز ما صادر کننده نیستیم و هیچ کدام از بخش های گوشت قرمز و مرغ ما در شرایطی قرار ندارد که آن را به کشورهای دیگر صادر کنیم و تنها در بخش آبریان است که این اتفاق رخ داده است. دلیل این موضوع نیز این است که ما از ابتدا خود را در شرایط رقابت با کشورهای مختلف جهان قرار دادیم و به همین دلیل همواره تلاش کردیم استانداردهای جهانی را رعایت کنیم. به همین دلیل نیز با رشد خوبی در این زمینه مواجه بوده ایم.